

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO
NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY

2. Czas powstania

1350 r.; XX w.

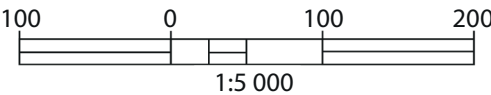
3. Miejscowość

WĘGRZYNÓW

9. Materiały graficzne

granica historycznego układu ruralistycznego

4. Adres (ulica, nr posesji)

OBSZAR WSI

5. Przynależność administracyjna

Województwo dolnośląskie

Powiat milicki

Gmina Milicz

6. Współrzędne geograficzne

51°32'01"N 17°11'33"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE, ROLNICZE

8. Stan zachowania

3

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa wsi:

1350 r. Wangrismo; 1436 r. Wangrzino; 1657 r. Wangrsinowa; 1787 r. Wangersinawe; 1845 r. Wangersinowe, Węgrzynowo, Węgrzyn; 1937 r. Wenkendorf

Historia wsi:

Pierwsza wzmianka pochodzi z wykazu dziesięcin wrocławskiego probostwa katedralnego, którego wieś była własnością. W 1657 r. mieszkało tam 8 osób a w 1787 r. liczba ta wyniosła 87. We wsi należącej do pana von Gfug istnieje folwark, budynek gminny i 18 domów. W 1845 r. znajduje się już pałac z folwarkiem, wolne sołectwo i wiatrak. W 22 domach zamieszkuje 142 ludzi, w tym 8 katolików. Wieś należy do grafa von Schweinitz. Na początku XX w. majątek obejmował 185 ha, w tym 159 ha pól uprawnych i należał do doktora filozofii Ericha Kleila. Od 1909 r. do 1937 r. stanowił własność Otilie von Martitz, za jej czasów powstaje gorzelnia.

Układ przestrzenny:

Ulicowy układ wsi biegnącej diagonalnie z południowego zachodu na północny wschód. W części zachodniej zlokalizowany obszar folwarku, pierwotnie o wielobocznym kształcie. Dawna aleja, a obecnie droga, od strony zachodniej przecina założenie, obszar silnie zdegradowany. Z zabudowy zagrodowej zachowana ok połowa, uzupełniona współczesną, bez zachowania kontekstu.

Stanowiska AZP:

brak zlokalizowanych stanowisk w granicach układu wsi.

Postulaty konserwatorskie:

ochrona pozostałości folwarku; zachowanie i rewaloryzacja układu przestrzennego przez utrzymanie charakteru wsi i poprzez wprowadzenie zabudowy szczytowo lub kalenicowo względem osi drogi w 1. linii zabudowy lub poprzez zamykanie czworobocznych zagród; wymóg stosowania tradycyjnych form, materiałów, dyspozycji elementów zewnętrznych na elewacjach itp., ochrona historycznej zieleni

Istniejące zagrożenia:

degradacja zabytkowego zespołu folwarcznego; wprowadzanie współczesnej zabudowy nieuwzględniającej związków przestrzennych, tworzenie nowych linii zabudowy na obszarach pierwotnie przeznaczonych na łąki i pola, rozbiórka i przekształcanie obiektów historycznych, wykorzystywanie niezgodnych z tradycją form i materiałów przy remontach i przebudowach obiektów

Bibliografia:

Wytyczne konserwatorskie dla planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Milicz, OBiDZ Wrocław 1993
Zimmermann F.A., Beiträge zur Beschreibung von Schlesien. Brieg 1785, 7. Bd. S. 432
Knie J. G., Alphabetisch-statistisch- topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuss. Provinz Schlesien, Breslau 1845, S. 721
Meßtischblatt, oprac. 1888, popr. i wyd. 1939, skala 1: 25 000

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

mgr inż. Łozki

Elżbieta Kowalska